

4. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовтня 2014 р. № 1706-VII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1706-18> (дата звернення: 26.03.2024).

5. Законодавчо статус ВПО дається довічно і це є недоліком – заступниця міністра соцполітики Марчак. ZN.UA. URL: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/zakonodavcho-status-vpo-dajetsja-dovichno-i-tse-je-nedolikom-zastupnitsja-ministra-sotspolitiki-marchak.html> (дата звернення: 22.03.2024).

6. Яка допомога соціально незахищеним киянам передбачена програмою «Турбота. Назустріч киянам». URL: https://kyivcity.gov.ua/pilhy_dovidky_ta_sotsialnyi_zakhyst/pidtrimka_yakikh_kategoriy_peredbachena_programoyu_turbota_nazustrich_kiyanam/ (дата звернення: 26.03.2024).

Гридюшко Інна Вячеславівна

Здобувач третього рівня вищої освіти.

Міжрегіональна академія управління персоналом

ORCID: 0000-0001-6819-4225

ПРОЄКТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Останніми роками в управлінській науці та практиці дедалі більшого поширення набуває проєктний підхід. Використання проєктних технологій дозволяє ефективно досягати конкретних цілей за умов обмеженості ресурсів та часу. Застосування цього гнучкого інструментарію в діяльності органів публічної влади надає їм значних переваг в реалізації стратегічних завдань соціально-економічного розвитку. Разом з тим, проєктний менеджмент у публічному управлінні має певну специфіку та особливості, що зумовлює необхідність адаптації загальних принципів управління проєктами до публічної сфери.

Поняття «проєкт» набуває різних визначень у науковій літературі залежно від сфери застосування. Наприклад, в економічних дослідженнях проєкт розглядається як інвестиційна пропозиція з певними очікуваннями прибутку та ризику. У галузі управління проєктами проєкт тлумачиться як тимчасовий унікальний результат, продукт чи послуга, що створюється для досягнення конкретної мети. Окремі дослідники визначають проєкт як систему цілей, завдань, ресурсів, термінів, бюджетів, ризиків та звітності для реалізації задуму. Також зустрічається трактування проєкту як комплексного підходу для розв'язання складних проблем, що поєднує технічні, організаційні та соціальні чинники [3].

Згідно з Міжнародною асоціацією проєктного менеджменту, «проєкт»

являє собою комплекс унікальних, обмежених в часі, міждисциплінарних заходів для реалізації скоординованих цілей відповідно до встановлених вимог та обмежень [5].

Усі проекти мають певні універсальні характеристики незалежно від їхньої природи чи сфери реалізації, а саме: тимчасовість; унікальність; цільову спрямованість; управління ресурсами; ризики; керованість [3, с.32].

Зазначені спільні характеристики проектів можуть мати різну пріоритетність та значущість у конкретних проектах, проте вони притаманні всім проектам. Врахування цих універсальних характеристик сприяє успішній реалізації проектів відповідно до встановлених цілей, термінів та обсягів.

Ефективне втілення проектів залежить не лише від належного застосування моделі управління проектами, а також від ефективних інструментів для впровадження областей знань або, іншими словами, функцій управління проектами на всіх етапах проведення проекту.

Існує багато інструментів управління проектами, які можуть сприяти полегшенню керування робочим простором та забезпечити ефективну реалізацію функцій проектного менеджменту.

Водночас, управління проектами у публічній сфері являє собою тимчасову управлінську діяльність для розв'язання суспільної проблеми. Вона ґрунтується на чітких цілях та підборі оптимальних механізмів впливу на ситуацію.

У процесі управління проектами керівник може стикатися з низкою завдань: визначати цілі проекту та обґрунтовувати їх; формувати організаційну структуру команди проекту; знаходити джерела фінансування і складати бюджет; підбирати виконавців та залучати зацікавлені сторони; готувати й укладати контракти; визначати етапи реалізації; розробляти графік завдань; розраховувати потрібні ресурси й аналізувати витрати; планувати та управляти ризиками; здійснювати моніторинг; контролювати впровадження проекту.

Системний підхід є дієвим інструментом раціоналізації та підвищення якості проектних процесів. Він забезпечує логічну структуру і послідовність для збору та аналізу даних, визначення пріоритетів дій та розгляду альтернативних варіантів проектів в умовах обмежених ресурсів. Крім того, системний підхід вимагає високого рівня професіоналізму членів команди, використання новітніх технологій та автоматизованих систем управління. Водночас він не може повною мірою гарантувати життєздатність системи за постійних змін внутрішніх і зовнішніх чинників впливу.

Проектний підхід орієнтований на чітке досягнення результатів, де інструменти управління проектами враховують унікальність кожного проекту та забезпечення виконання цілей за визначеними критеріями.

Проектний підхід тісно пов'язаний зі стратегічним плануванням у

місцевому самоврядуванні. Проекти часто затверджуються як складова стратегії розвитку території та спрямовуються на реалізацію стратегічних пріоритетів і досягнення соціально-економічної вигоди для територіальної громади. Тому проектний підхід відіграє важливу роль у досягненні довгострокових цілей муніципального управління.

Процесний підхід, пов'язаний з необхідністю регламентації та уніфікації дій менеджерів проектів.

Процесний підхід розглядає управління як серію взаємопов'язаних дій. Відповідно, проект за процесним підходом може трактуватися як унікальний керований процес, започаткований для досягнення конкретної мети згідно з певними вимогами. Такий процес являє собою сукупність взаємопов'язаних і скоординованих підпроцесів, що мають обмеження за часом, вартістю, ресурсами та показниками якості.

Управління проектами у публічній сфері переважно здійснюється із застосуванням інтегрованого та логіко-структурного підходів. Інтегрований підхід передбачає узгодженість цілей і логічної структури проекту; плану робіт з ресурсним забезпеченням у розрізі очікуваних результатів; плану робіт з організаційною структурою виконавців; поєднання планування і моніторингу; об'єднання усіх інформаційних систем та зв'язок усіх складових проекту з системою управління персоналом [4].

Останнім часом набуває популярності впровадження державно-приватного партнерства в сфері публічного управління, яке представляє собою систему взаємовідносин між органами публічної влади чи місцевого самоврядування та приватними партнерами. Цей підхід передбачає об'єднання ресурсів з відповідним розподілом ризиків, відповідальності та винагороди між учасниками, спрямованими на фінансування, проектування, впровадження та управління публічними об'єктами або послугами [2].

Для органів місцевого самоврядування державно-приватне партнерство відкриває можливість реформування існуючих та створення нових робочих місць, зменшення витрат на надання послуг державою, підвищення інвестиційної активності та темпів впровадження інвестиційних проектів, а також зниження фінансових витрат з місцевого бюджету та ефективного управління комунальною власністю. З іншого боку, для бізнесу державно-приватне партнерство надає такі переваги, як отримання бюджетних коштів до впровадження проектів, спрощення входу в галузі транспортної інфраструктури та житлово-комунального господарства, а також збільшення можливостей одержання кредитів від вітчизняних та зарубіжних фінансово-кредитних установ під гарантією держави.

У світлі стрімкого розвитку публічного сектору та зростання активності у сфері проектної діяльності, інституційне забезпечення управління проектами

стає ключовим елементом сучасного управлінського вирішення завдань. Актуальність цього питання визначається необхідністю оптимізації та ефективного впровадження проєктних підходів у публічному секторі.

Список використаних джерел

1. Буреннікова Н. В., Лошак М. В. Проєктний менеджмент: сутність проєктів, їх класифікація, етапи впровадження: зб. матеріалів XLIX наук.-тех. конф. підрозділів ВНТУ. Вінниця, 2020.
2. Желюк Т.Л., Мельник А. Ф., Монастирський Г. Л., Дудкіна О. П. Формування моделі розподілу влади «центр-місцевість». *Вісник THEU*. 2014. Вип. 4. С. 24.
3. Хігні Дж. Основи управління проєктами. Харків: Фабула, 2020. 272 с.
4. Kerzner H. *Innovation Project Management: Methods, Case Studies, and Tools for Managing Innovation Projects*. New Jersey : John Wiley & Sons, 2022. 624 p.
5. Project Management Association of Japan. *A Guidebook of Project and Program Management for Enterprise Innovation (P2M)*. Overview of the P2M Third Edition. Tokyo. 2016. URL: [https://www.pmaj.or.jp/ENG/p2m/p2m_guide/P2M_Bibelot\(All\)_R3.pdf](https://www.pmaj.or.jp/ENG/p2m/p2m_guide/P2M_Bibelot(All)_R3.pdf) (дата звернення 03.01.2024 р.).

Круглов Віталій Вікторович

Доктор наук з державного управління, професор
кафедри соціології і публічного управління.

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ORCID: 0000-0002-7228-8635

ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В ПРОЄКТАХ РЕВІТАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ

Відновлення та ревіталізація міст в Україні в післявоєннийвоєнний період стане одним з найважливіших завдань для органів публічної влади. Масштабні руйнування інфраструктури, житлових кварталів та історичних пам'яток потребуватимуть залучення значних інвестицій та координації зусиль між різними зацікавленими сторонами. У зазначеному контексті публічно-приватне партнерство (ППП) може стати ефективним інструментом для мобілізації ресурсів, залучення приватного сектора та забезпечення сталого розвитку міст.

Аналіз поточного стану міської інфраструктури в Україні вказує на